

Bijlage: Beoordelingssysteem ratingcategorie en rentetarief

Versie 2, 26 april 2018

Algemeen

Deze bijlage geeft uitleg over de opbouw van de rentevergoeding welke gevraagd wordt over de verstrekte lening. Vervolgens wordt toegelicht hoe de ratingcategorie van de aanvrager wordt bepaald en wordt uitleg gegeven over de zekerheidsstelling. Vervolgens wordt de tabel weergegeven op basis waarvan via de combinatie ratingcategorie en zekerheidsstelling de opslag op de basisrente bepaald wordt.

Met de toelichting zoals in dit document opgenomen dient de aanvrager in het projectplan gemotiveerd weer te geven wat de rentevergoeding voor zijn lening bedraagt. Het Investeringscomité of de Fondsmanager kan besluiten dat op basis van bijgestelde verwachtingen of onjuist uitgevoerde berekeningen, de ratingcategorie en daarmee de rentevergoeding wordt aangepast. De aanvrager wordt hier direct van op de hoogte gesteld.

Het Fonds opereert binnen de kaders van het staatssteunrecht. Dat wil zeggen dat een marktconforme rentevergoeding wordt gehanteerd, de rentevergoeding wordt als marktconform gezien wanneer deze is bepaald conform de door de Europese Commissie vastgestelde methodiek¹. De rentevergoeding zal in geen geval lager zijn dan de geldende referentierente, welke wordt bepaald op basis van de door de Europese Commissie vastgestelde methodiek.

De volgende stappen worden in dit document beschreven.

- 1) Toelichting op de componenten waaruit de rentevergoeding bestaat;
- 2) Toelichting op de bepaling van de ratingcategorie en de zekerheidsstelling;
- 3) Toelichting op de tabel van de Europese Commissie op basis waarvan de hoogte van de opslag op de basisrente wordt bepaald.
- 4) Een voorbeeld.

1) Toelichting op de componenten waaruit de rentevergoeding bestaat

De gevraagde rentevergoeding op de lening bestaat uit twee componenten.

- a. De actuele basisrente;

Voor Nederland kan deze worden gevonden op:

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/reference_rates.html

¹ De referentierente wordt bepaald op basis van de methodiek uit de mededeling van de Commissie met nummer 2008/C 14/02 of, indien van toepassing, een actuelere door de Commissie vastgestelde methodiek. Het moment van het aanbieden van de leningsovereenkomst bepaalt de hoogte van de referentierente.

- b. De opslag op de basisrente welke moet worden berekend met de methodiek die de Europese Commissie in de mededeling [2008/C 14/02](#) heeft vastgesteld.

Deze opslag wordt gebaseerd op basis van de ratingcategorie en de zekerheidsstelling. De bepaling van de ratingcategorie en een toelichting op de zekerheidsstelling wordt in de volgende paragraaf gegeven.

2) Toelichting op de bepaling van de ratingcategorie en de zekerheidsstelling

De opslag op de basisrente is afhankelijk van de ratingcategorie van de aanvrager en de zekerheidsstelling. Onderstaand wordt eerst de bepaling van de ratingcategorie toegelicht, vervolgens wordt de zekerheidsstelling toegelicht.

Ratingcategorieën

De mededeling van de Europese Commissie kent de volgende ratingcategorieën:

- Zeer goed
- Goed
- Bevredigend
- Zwak
- Slecht/financiële moeilijkheden

Bij het bepalen van de hoogte van de ratingcategorie wordt uitgegaan van de ratio's zoals deze zijn na de kredietverlening, dit maakt het mogelijk om financieringen aan te bieden voor zowel startende al bestaande ondernemingen. De ratingcategorie wordt bepaald volgens een aantal criteria welke onderstaand worden toegelicht.

- Elke financieringsvraag wordt voorzien van een zogenoemde Rating Score op basis van een model.
- Uit dit model volgt in één oogopslag de beoordeling van de rentabiliteit, solvabiliteit en liquiditeit van de aanvrager.
- De Rating Score wordt gebaseerd op de twee laatste jaarrekeningen (verleden) en het project/bedrijfsplan met begroting (toekomstverwachting).

a. Opbouw van de Ratingscore

Ratingscores	Zeer goed	Goed	Bevredigend	Zwak	Slecht/financiële moeilijkheden
Rentabiliteit (Cashflow overschot na krediet verlening)	100 - 61	60 - 31	30 - 11	10 - 2	1 - neg
Solvabiliteit (eigen vermogen na kredietverlening)	100 - 46	45 - 36	35 - 26	25 - 16	15 - neg
Liquiditeit (current ratio)	≥ 1,5	< 1,5 - 1,4	< 1,4 - 1,2	< 1,2 - 1,0	< 1,0

- De Rentabiliteitscore wordt procentueel afgeleid van wat er van de 100% gerealiseerde cashflow overblijft. Dit na eliminatie van incidenten en na aftrek van alle aflosverplichtingen, na het aangaan van nieuwe financieringen. Afhankelijk van de achtergrond van het bedrijf wordt de cashflowbelasting door onder andere vervangingsinvesteringen en financiering van groei in de score meegenomen.
- De Solvabiliteitscore is het percentage eigen vermogen ten opzichte van het balanstotaal na kredietverlening. Dit percentage wordt beïnvloed door aantoonbare stille reserves, oninbare debiteuren, aftrek goodwill etc.
- De Liquiditeitscore staat gelijk aan het kengetal current ratio (vlottend activa /vlottende passiva).

b. De berekende Ratio's worden vervolgens gewogen op basis van de onderstaande tabel

Weging van de Ratingscore

Weging	Zeer goed	Goed	Bevredigend	Zwak	Slecht/financiële moeilijkheden
Rentabiliteit (Cashflow overschot na krediet verlening)	40	32	24	14	0
Solvabiliteit (eigen vermogen na kredietverlening)	25	20	15	5	0
Liquiditeit (current ratio)	35	28	21	11	0
Maximum punten per categorie	100	80	60	30	0

c. *Bepaling van de Ratingcategorie op basis van de totaalscore voor de aanvrager*

Per indicator wordt op basis van de ratingscore bepaald hoeveel punten zijn gescoord. De punten van de drie indicatoren worden bij elkaar opgeteld om de score op basis van de totalen te berekenen.

Op basis van de score van de totalen kan op in onderstaande tabel afgelezen worden in welke Ratingcategorie de aanvrager valt.

Score op basis van totalen

Score van-tot	Ratingcategorie
100 – 91	Zeer goed
90 – 71	Goed
70 – 46	Bevredigend
45 – 21	Zwak
20 of minder	Slecht/financiële moeilijkheden

Zekerheidsstelling

Het niveau van **zekerheidsstelling** wordt bepaald aan de hand van het verlies bij de situatie dat de aanvrager niet meer kan betalen (Loss Given Default).

Ten behoeve van de zekerheidsstelling geldt volgens de mededeling van de Europese Commissie dat voor leningen waaraan een onderpand is gekoppeld de waarde van de zakelijke zekerheden (onderpand) moet worden bepaald. Onderstaande tabel geeft weer welke categorie zekerheidsstelling geldt, afhankelijk van de waarde van de zakelijke zekerheden.

<i>Waarde zakelijke zekerheden</i> <i>Nominale waarde lening</i>	Categorie zekerheidsstelling
≥ 0,7	Hoog
0,3 - 0,69	Normaal
0 - 0,29	Laag

Concurrente (reguliere) leningen vallen in de categorie 'laag'.

Opgemerkt dient te worden dat wanneer er een achtergestelde lening wordt verstrekt, voor de bepaling van de opslag op de basisrente, de bepaalde rating een niveau zakt. De zekerheidsstelling is hierbij laag. Een aanvrager met een slechte rating categorie welke een achtergestelde lening wordt verstrekt, valt daarmee buiten dit model. Staatssteuntechnisch is het daarom niet mogelijk een achtergestelde lening te verstrekken aan een aanvrager met de Ratingcategorie "slecht/financiële moeilijkheden". Omdat het fonds geen lening verstrekt aan een Doelonderneming in moeilijkheden, is het voor Doelondernemingen met een ratingcategorie "zwak" niet mogelijk om te opteren voor achterstelling van de lening.

- De Ratingscore wordt met deugdelijke toelichting geleverd door en onder verantwoordelijkheid van de aanvrager. De onderbouwing van de score dient duidelijk te blijken uit het projectplan.
- De Ratingscore en de daaruit afgeleide ratingcategorie is gebaseerd op de balans en winst- & verliesrekening na kredietverlening, zoals weergegeven in de prognose van het project/bedrijfsplan. Afhankelijk van de achtergrond van de aanvraag, historische performance of andere aspecten, kan het Investeringscomité of de Fondsmanager de score aanpassen.

3) Toelichting op de tabel van de Europese Commissie op basis waarvan de hoogte van de opslag op de basisrente wordt bepaald.

Volgend uit de ratingcategorie gebaseerd op de ratingscore, samen met de zekerheidsstelling wordt de opslag op de basisrente bepaald. De opslag op de basisrente wordt bepaald volgens de onderstaande tabel.

Deze opslagen zijn weergegeven in 'basispunten'. Zo staan bijvoorbeeld 100 basispunten gelijk aan 1% rente.

Opslagen voor leningen in basispunten			
Ratingcategorie	Zekerheidstelling		
	Hoog	Normaal	Laag
Zeer goed (AAA-A)	60	75	100
Goed (BBB)	75	100	220
Bevredigend (BB)	100	220	400
Zwak (B)	220	400	650
Slecht / financiële moeilijkheden (CCC en lager)	400	650	1000

Let op: een startende onderneming (t/m 3 jaar oud) heeft een minimale opslag van 400 basispunten.

4) Een voorbeeld

Om de hoogte van de rentevergoeding volgens de methodiek van de Europese Commissie te kunnen bepalen heeft u drie getallen nodig: (a) de actuele basisrente, (b) de ratingcategorie die op uw onderneming van toepassing is en (c) de hoogte van de zekerheidstelling voor de lening. Hieronder geven we een voorbeeld.

- (a) De actuele basisrente was op 01-01-2018 voor Nederland **-0,18%**;
- (b) De ratingscore van uw onderneming is 60, d.w.z. categorie “bevredigend”;
- (c) De nominale waarde van de lening is 100.000. Er wordt een eerste recht van hypotheek gevestigd op een gebouw ter waarde van 40.000. De ratio hierbij is 0,4 wat leidt tot de categorie ‘normale zekerheden’.

De waarden onder b en c (bevredigend en normale zekerheden) corresponderen in de opslagentabel met een opslag van 220 basispunten (2,2%). De negatieve basisrente wordt hierbij opgeteld, waarmee de referentierente in dit voorbeeld uitkomt op 2,02% (2,2 – 0,18).